

ДЕСНЯНСЬКА РАЙОННА В МІСТІ КИЄВІ ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ
ШКОЛА І-ІІІ СТУПЕНІВ № 213 ДЕСНЯНСЬКОГО РАЙОНУ МІСТА КИЄВА

НАКАЗ

02 квітня 2019 року

№ 61-аг

Про затвердження плану заходів
спрямованих на запобігання
та протидію булінгу (цькуванню)
у школі № 213

На виконання Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу», наказу школи № 213 від 05 березня 2019 року № 61-аг «Про створення комісії з розгляду випадків булінгу у школі № 213» відповідно до методичних рекомендацій Міністерства освіти, науки та молоді, з метою запобігання булінгу серед учасників освітнього процесу, швидкого реагування на такі випадки,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу; процедуру подання заяви про випадок булінгу (цькування) в школі та порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування).
2. Довести до відома усіх учасників освітнього процесу про персональну відповідальність за випадки булінгу з їх боку чи спроби втаємничення таких випадків зі сторони інших учасників освітнього процесу.
3. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Директор школи

І.Єрмак

Додаток
до наказу школи № 213
02.04.2019 № 78-а₂

План заходів,
спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню)
в школі I-III ступенів № 213 Деснянського району міста Києва

№	Заходи	Терміни виконання	Відповідальний
Нормативно-правове та інформаційне забезпечення попередження насильства та булінгу			
1	Підготовка наказу «Про запобігання булінгу (цькування) у школі»	Останній тиждень серпня	Директор
2	Створення алгоритму «Про порядок дій персоналу при зіткненні з випадками булінгу (цькування) в школі»	Перший тиждень вересня	Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькування)
3	Наради з різними категоріями працівників з питань профілактики булінгу (цькування): • педагогічний персонал; • технічний персонал.	Вересень	Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькування)
4	Обговорення та прийняття правил поведінки в класах, оформлення правил у вигляді наочного стенду	Вересень	Класні керівники
5	Організація механізмів звернення та встановлення інформаційних скриньок для повідомлень про випадки булінгу (цькування)	Вересень	Практичний психолог, соціальний педагог Класні керівники
6	Створення (або оновлення) розділу про профілактику булінгу (цькування) і розміщення нормативних документів на сайті школи	Вересень	Вчителі інформатики
7	Підготовка брошури з нормативними документами з профілактики булінга (цькування) в освітньому середовищі для педагогів	Жовтень	Практичний психолог, соціальний педагог

8	Підготовка методичних рекомендацій для педагогів: • з вивчення учнівського колективу; • з розпізнавання ознак насильства різних видів щодо дітей	Жовтень	Практичний психолог, соціальний педагог
9	Оформлення тематичного стенду	Жовтень	Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькування)
10	Підготовка тематичних буклетів	Листопад	Класні керівники
11	Перевірка інформаційної доступності правил поведінки та нормативних документів з профілактики булінгу (цькування)	Листопад	Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькування)
12	Інформаційна акція для старшокласників	Грудень	Практичний психолог, соціальний педагог
Управлінський напрям			
1.	Вивчення законодавчих документів, практик протидії булінгу (цькуванню)	Систематично	Адміністрація,
2.	Аналіз ситуації у школі. Нарада вчителів. Опитування дітей, батьків, анкетування соціальним педагогом	Систематично	Адміністрація, класні керівники, практичний психолог, соціальний педагог
3.	Розробка загальношкільних правил поведінки для учнів, працівників, батьків	Березень	Адміністрація, педагогічний колектив, Рада УСВ, Батьківська громадськість
4.	Проведення огляду та визначення в школі та на її території місць, які можуть бути місцями здійснення булінгу	Систематично	Адміністрація, педагогічний колектив, практичний психолог, соціальний педагог
5.	Проведення моніторингу безпечності та комфортності освітнього середовища	Систематично	Адміністрація, соціальний педагог

6.	Контроль за місцями загального користування і технічними приміщеннями	Завідувач господарства	Систематично
7.	Залучення, у разі потреби, представників Національної поліції, охорони здоров'я, ювенальної превенції Служби у справах дітей, Центру соціальної служби для сім'ї, дітей та молоді.	За потребою	Адміністрація
8.	Створення Комісії з розгляду випадку булінгу	За потребою (в разі надходження заяви)	Директор
9.	Налагодження роботи психологічної служби школи, зокрема у частині підвищення кваліфікації практичного психолога, соціального педагога	При проведенні курсів Підвищення кваліфікації	Практичний психолог, соціальний педагог
10.	Профілактично-просвітницька, корекційно-розвивальна робота з учасниками освітнього процесу практичного психолога та соціального педагога	Протягом року	Практичний психолог, соціальний педагог
11.	Зробити та розмістити у школі «Скриньку довіри»	Протягом року	Практичний психолог, соціальний педагог
12.	Розміщення телефонів довіри	Систематично	Практичний психолог, соціальний педагог
13.	Проведення круглого столу класних керівників на тему: «Організація та проведення профілактичної роботи щодо попередження випадків булінгу серед учасників освітнього процесу»	Січень	Практичний психолог соціальний педагог
14.	Контроль стану попередження випадків булінгу	Протягом року	Директор школи
Діагностичний етап			
1.	Створення бази інструментарію для діагностування рівня напруги, тривожності в учнівських	Вересень	Практичний психолог соціальний педагог

	колективах		
2.	Діагностування рівня напруги, тривожності в учнівських колективах: - спостереження за міжособистісною поведінкою здобувачів освіти; - опитування (анкетування) учасників освітнього процесу; - психологічні діагностики мікроклімату, згуртованості класних колективів та емоційних станів учнів; - соціальне дослідження наявності референтних груп та відторгнених в колективах; - визначення рівня тривоги та депресії учнів.	Протягом року	Класні керівники Практичний психолог соціальний педагог
Просвітницький напрям			
3.	Заняття з елементами тренінгу «Профілактика булінгу в учнівському середовищі» (7–9 класи)	Вересень	Практичний психолог соціальний педагог
4.	Обговорення питання протидії булінгу з батьки здобувачів освіти	Вересень	Адміністрація Практичний психолог Соціальний педагог
5.	Складання поряд «Як допомогти дітям упоратися з булінгом»	Жовтень	Практичний психолог Соціальний педагог
6.	Засідання методичного об'єднання класних керівників на тему «Протидія булінгу»	Жовтень	Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькування); Практичний психолог Соціальний педагог
7.	Інтерактивне заняття для педагогічного колективу «Запобігання булінгу в шкільному колективі. Кібербулінг»	Жовтень	Практичний психолог Соціальний педагог
8.	Імітаційна гра для молодших школярів (1-4-й класи) «Якщо тебе ображають»	Жовтень	Класні керівники
9.	Проведення навчальних семінарів для вчителів щодо запобігання булінгу (цькування) та заходів	Осінні канікули	Уповноважена особа з питань запобігання

	реагування.		та протидії булінгу (цькування)
10.	Інструктивні наради з питань профілактики булінгу (цькування) з допоміжним та технічним персоналом.	Листопад	Директор
11.	Лекції для учнів «Протидія булінгу»	Листопад	Практичний психолог Соціальний педагог
12.	Тиждень толерантності	Листопад	Учнівське самоврядування, класні керівники
13.	День відкритих дверей у шкільного психолога	Листопад	Практичний психолог
14.	Години відвертого спілкування «Не допусти булінг над собою та товаришем»	Листопад	Класні керівники
15.	Проведення заходів в рамках Всеукраїнського тижня права «Стоп булінгу»	Грудень	Педагог організатор Класні керівники
16.	Проведення заходів в рамках тематичного тижня «Тиждень дитячих мрій та добрих справ»	Грудень	Педагог організатор Класні керівники
17.	Тренінг для вчителів щодо запобігання булінгу (цькування) у школі	Зимові канікули	Практичний психолог, Соціальний педагог, залучені фахівці
18.	Виховні години «Кібербулінг як проблема прав порушення людини» (5 – 7 класи)	Січень	Класні керівники
19.	Проект «Зупиніться! Моя історія про булінг і кібербулінг»	Лютий	Педагог організатор Класні керівники
20.	Бесіда-тренінг «Віртуальний терор: тролінг і кібербулінг».	Лютий	Класні керівники
21.	Проведення анкетування з учнями «Моє життя в сім'ї та школі» (9 – 11 класи)	Лютий	Практичний психолог Соціальний педагог
22.	Конкурс-огляд мультимедійних проєктів «Правила безпеки в Інтернеті» (6 – 7 класи)	Лютий	Вчителі інформатики
23.	Відео-лекція «Неприємності в мережі та як їх уникнути» (7 – 8 класи)	Лютий	Практичний психолог Соціальний педагог

24.	Круглий стіл для педагогічного колективу «Безпечна школа. Маркери булінгу»	Березень	Практичний психолог Соціальний педагог
25.	Конкурс-виставка плакатів на тему: «Шкільному булінгу скажемо «НІ»!»	Березень	Практичний психолог Соціальний педагог
26.	Круглий стіл для батьківської громадськості «Поговоримо про булінг та кібербулінг»	Квітень	Практичний психолог Соціальний педагог
27.	Інформування батьків: - права та обов'язки батьків, учнів щодо виховання дитини; - як розпізнати булінг, наслідки та покарання за його вчинення;	Березень	Класні керівники Практичний психолог Соціальний педагог
28.	Співбесіда з класними керівниками за результатами діагностики класного колективу	За результатами кожної чверті	Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькування) Практичний психолог, Соціальний педагог
29.	Поради батькам щодо зменшення ризиків булінгу та кібербулінгу для своєї дитини	Протягом року	Класні керівники Практичний психолог Соціальний педагог
30.	Засідання дискусійного клубу старшокласників «Як довіряти й бути вдячним»	Протягом року	Педагог-організатор
31.	Відпрацювання теми особистої гідності в ході вивчення літературних творів та на уроках історії	Протягом року	Вчителі літератури, історії
32.	Створення морально безпечного освітнього простору, формування позитивного мікроклімату та толерантної міжособистісної взаємодії в ході годин спілкування, тренінгових занять	Протягом року	Класні керівники 1-11 класів
33.	Проведення ранкових зустрічей з метою формування навичок дружніх стосунків	Протягом року	Класні керівники 1-4 класів
34.	Перегляд відеороликів «Нік Вуйчич про булінг у школі», «Булінг у школі та як з ним боротися – говоримо з Уповноваженим Президента	Протягом року	Практичний психолог Соціальний педагог

	України.», «Зупиніться!!! Історія про булінг і Кібербулінг».		
35.	Уроки доброти	Протягом року	Класні керівники
36.	Оформлення стенду «Як допомогти упоратися з булінгом»	Протягом року	Практичний психолог Соціальний педагог
37.	Години спілкування, виготовлення листівок «Корисні правила-поради для профілактики і подолання кібербулінгу»	Протягом року	Класні керівники
38.	Проведення тижнів правових знань	Протягом року	Вчитель правознавства
39.	Поради батькам щодо зменшення ризику булінгу та кібербулінгу для своєї дитини	Протягом року	Класні керівники Практичний психолог Соціальний педагог
Моніторинг освітнього середовища закладу освіти			
1.	Самооцінка школи за показниками безпеки, комфортності, інклюзивності	2 рази на рік	Адміністрація школи, колектив закладу
2.	Анонімне анкетування учнів 5-11-го класів про випадки булінгу (цькування) у школі	Грудень	Практичний психолог Соціальний педагог
3.	Анкетування батьків про безпеку в школі	Грудень	Класні керівники
4.	Діагностика стосунків у школі. Анкетування учнів та вчителів.	Лютий	Практичний психолог Соціальний педагог
5.	Аналіз інформації за протоколами комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) в школі	Щомісяця	Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу (цькування)
6.	Підготовка звіту про виконання заходів про виконання плану заходів з запобігання та протидії булінгу (цькуванню) в школі	Травень- червень	Уповноважена особа з питань запобігання та протидії булінгу(цькуваня

Додаток №2

до наказу школи № 213

02.04.2019 № 78-ав

Порядок подання заяви
про випадок булінгу (цькування) в школі

1. Якщо учасник освітнього процесу став свідком булінгу, від інформує директора школи у письмовій формі незалежно від того поскаржилась жертва булінгу чи ні, або ж аналогічно після отримання звернення дитини.

2. Учасник освітнього процесу подає заяву, де вказується інформація щодо джерела її отримання та часу:

- постраждалий чи свідок булінгу (цькування);
- підозра про вчинення по відношенню до інших осіб за зовнішніми ознаками;
- достовірна інформація від інших осіб;
- як довго триває;
- одноразовий конфлікт чи відповідні дії носять систематичний характер.

3. Відповідно до такої заяви директор школи видає рішення про проведення розслідування із визначенням уповноважених осіб.

4. Наказом директора школи пишеться наказ про створення Комісії з розгляду випадку булінгу (цькування) за участі педагогічних працівників, психолога та соціального педагога школи, батьків потерпілого та булера, директора школи, інших зацікавлених осіб.

5. Розглянувши письмову заяву, директор школи скликає засідання комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) і окреслює подальші дії.

6. Комісія протягом однієї доби проводить розслідування, з'ясовує всі обставини цькування та приймає відповідне рішення.

7. За умови визнання Комісією результатів розслідування фактом булінгу (цькування), директор школи протягом однієї доби повідомляє уповноважені підрозділи органів Національної поліції України (ювенальну поліцію), Службу у справах дітей.

8. Рішення Комісії з розгляду випадків булінгу реєструється в окремому журналі (паперовий вигляд) з оригінальними підписів усіх її членів.

9. У разі не визначення Комісією факту булінгу (цькування) і незгоди з результатами рішення потерпілим (його представником), директор школи рекомендує звернутись постраждалому (його представнику) із заявою до органів Національної поліції України. За будь-якого рішення Комісії з розгляду питань випадків булінгу (цькування), директор школи забезпечує психологічну підтримку усіх учасників.

Додаток №3

до наказу школи № 213

02.04.2019 № 78-аг

Порядок реагування
на доведені випадки булінгу (цькування)

1. Якщо комісія, створена для розгляду випадку булінгу (цькування), визнала, що це був булінг (цькування), а не одноразовий конфлікт чи сварка, то директор школи в обов'язковому порядку повідомляє про це уповноваженим підрозділам:

- Сектор ювенальної превенції Деснянського Управління поліції Національної поліції;
- Служба у справах дітей та сім'ї.

2. У разі, якщо комісія не кваліфікувала випадок як булінг (цькування), а постраждалий не згодний з цим, то він може одразу звернутися до органів Національної поліції самостійно із заявою.

3. Рішення Комісії реєструється у спеціальному журналі та зберігається у паперовому вигляді з оригіналами особистих підписів усіх членів Комісії.

Процедура подання заяви про випадок булінгу (цькування) в закладі освіти та порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування)

1. Якщо педагог або інший працівник закладу освіти (інший учасник освітнього процесу) став свідком булінгу, він інформує керівника закладу освіти у письмовій формі незалежно від того, покаржилась йому жертва булінгу чи ні; або ж аналогічно після отримання звернення дитини.
2. Учасником освітнього процесу (учні, вчителі, батьки) на ім'я керівника освітнього закладу подається заява, де вказується інформація щодо джерела її отримання:

- Постраждалий чи свідок булінгу (цькування);
- Підозра про вчинення по відношенню до інших осіб за зовнішніми ознаками;
- Достовірна інформація від інших осіб.

та часу:

- Як довго триває;
 - Одноразовий конфлікт чи відповідні дії носили систематичний характер.
3. Відповідно до такої заяви керівник закладу освіти видає рішення про проведення розслідування із визначенням уповноважених осіб.
 4. Наказом керівника закладу освіти по школі пишеться наказ про створення Комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) за участі педагогічних працівників, психолога та соціального педагога школи, батьків потерпілого та булера, керівника закладу, інших зацікавлених осіб.
 5. Розглянувши письмову заяву, керівник закладу освіти скликає засідання комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) і окреслює подальші дії.
 6. Комісія протягом однієї доби проводить розслідування, з'ясовує всі обставини цькування та приймає відповідне рішення.
 7. За умови визнання Комісією результатів розслідування фактом булінгу (цькування), керівник освітньої установи протягом однієї доби повідомляє уповноважені підрозділи органів Національної поліції України (ювенальну поліцію), Службу у справах дітей.
 8. Рішення Комісії з розгляду випадків булінгу реєструється в окремому журналі (паперовий вигляд) з оригіналами підписів усіх її членів.
 9. У разі не визнання Комісією факту булінгу (цькування) і незгоди з результатами рішення потерпілим (його представником), керівник освітньої установи рекомендує звернутись постраждалому (його представнику) із заявою до органів Національної поліції України.
 10. За будь-якого рішення Комісії з розгляду питань випадків булінгу (цькування), керівник закладу освіти забезпечує психологічну підтримку усіх учасників відповідного процесу.

Порядок подання та розгляду заяв про випадки булінгу в освітньому закладі

Згідно Закону України « Про освіту», розділ I, статті 25, 26 керівник навчального закладу:

- здійснює контроль за виконанням плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти;
- розглядає скарги про відмову у реагуванні на випадки булінгу (цькування) за заявами здобувачів освіти, їхніх батьків, законних представників, інших осіб та приймає рішення за результатами розгляду таких скарг;
- сприяє створенню безпечного освітнього середовища в закладі освіти та вживає заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг (цькування), стали його свідками або постраждали від булінгу;
- забезпечує створення у закладі освіти безпечного освітнього середовища, вільного від насильства та булінгу (цькування), у тому числі:

з урахуванням пропозицій територіальних органів (підрозділів) Національної поліції України, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, головного органу у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну правову політику, служб у справах дітей та центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді розробляє, затверджує та оприлюднює план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти;

- розглядає заяви про випадки булінгу (цькування) здобувачів освіти, їхніх батьків, законних представників, інших осіб та видає рішення про проведення розслідування; скликає засідання комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) для прийняття рішення за результатами проведеного розслідування та вживає відповідних заходів реагування;
- забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування);
- повідомляє уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України та службі у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти.

Якщо дитина стала свідком булінгу в закладі освіти, передусім вона може розказати про це батькам, вчителю, психологу або безпосередньо директору.

Окрім цього, дитина може звернутись на гарячу лінію ГО «Ла Страда - Україна» з протидії насильству в сім'ї або із захисту прав дітей; до соціальної служби з питань сім'ї, дітей та молоді; Національної поліції України; Центру надання безоплатної правової допомоги.

Якщо педагог або інший працівник закладу освіти став свідком булінгу, то він має повідомити керівника закладу незалежно від того, чи поскаржилась йому жертва булінгу чи ні.

Зразок скарги на жорстоке поводження з дитиною у навчальному закладі

Директору школи № 213
«Єрмак І.В.

що проживає за адресою: _____
телефон _____

ЗАЯВА

08 лютого 2019 року на перерві Левченко Ірина в присутні учнів групи словесно мене образила та нанісла тілесні пошкодження. Це призвело до нервового зриву, відмови бути присутнім на уроках. Звертаю Вашу увагу на те, що Ірина не вперше застосовує такий вид цькування по відношенню до мене та до інших учнів групи. Прошу вивчити факти, зазначені у заяві, та захистити мене від жорстокого поводження і психічного насилля з боку однокласниці Левченка Ірини.

Дата

П.І.Б.